EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 8. 2020
COM(2020) 467 final

2020/0220 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Slovinsku poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V nariadení 2020/672 („nariadenie o SURE“) sa stanovuje právny rámec poskytovania finančnej pomoci Únie členským štátom, ktoré čelia závažnému narušeniu hospodárstva spôsobenému výskytom ochorenia COVID-19 alebo ktorým takéto narušenie hrozí. Podpora v rámci nástroja SURE slúži predovšetkým na financovanie režimov skráteného pracovného času alebo podobných opatrení zacielených na ochranu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, a teda na zníženie nezamestnanosti a straty príjmu, ako aj na financovanie opatrení súvisiacich so zdravím, a to najmä na pracovisku.

Slovinsko 7. augusta 2020 požiadalo o finančnú pomoc Únie podľa nariadenia o SURE. V súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia o SURE sa Komisia poradila so slovinskými orgánmi, aby overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ktoré sú spôsobené pandémiou ochorenia COVID-19. Predovšetkým ide o:

1. režim náhrady miezd pre zamestnancov, ktorí nepracovali (alebo čakali na prácu) v dôsledku dočasnej neschopnosti zamestnávateľov zabezpečiť im prácu spôsobenej podnikateľskými dôvodmi. Maximálna výška splatnej dávky v rámci tohto režimu je 80 % priemernej mzdy zamestnancov za posledné tri mesiace, pričom táto dávka nesmie byť nižšia ako minimálna mzda v Slovinsku a je podmienená udržaním zamestnanca počas jej poberania zamestnávateľom. Režim platil od 13. marca 2020 do 31. mája 2020. Potom bola jeho platnosť predĺžená na obdobie od 1. júna 2020 do 31. augusta 2020 s ďalším plánovaným predĺžením do konca septembra 2020;

2. oslobodenie od platenia príspevkov na sociálne poistenie v prípade zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje režim náhrady miezd. Aj tento režim platil od 13. marca 2020 do 31. mája 2020;

3. režim skráteného pracovného času, v rámci ktorého môžu zamestnávatelia dočasne zaviesť prácu na kratší pracovný čas, pričom zamestnancom sa vypláca mzda ako v prípade práce na plný pracovný čas. Zamestnávateľ dostane pevne stanovenú dotáciu na neodpracované hodiny zamestnanca za podmienky, že zamestnanec nebude počas obdobia využívania tohto režimu zamestnávateľom a ešte jeden ďalší mesiac potom prepustený. Tento režim platí od 1. júna 2020 do 31. decembra 2020;

4. režim dotácií na platby príspevkov na dôchodkové poistenie a poistenie v invalidite (vrátane príspevkov na profesijný dôchodok) pre zamestnancov, ktorí zostali na pracovisku. Opatrenie bolo spojené s povinnosťou zamestnávateľa vyplácať mesačný krízový príspevok vo výške 200 EUR pracujúcim zamestnancom, ktorých mzda bola nižšia ako trojnásobok minimálnej mzdy. Predmetom žiadosti orgánov bola len časť výdavkov spojená so zamestnancami, ktorí boli nepretržite zamestnaní až do obdobia, o ktorom existujú najnovšie dostupné údaje o výsledkoch. Toto opatrenie platilo od 13. marca 2020 do 31. mája 2020;

5. opatrenie na financovanie príspevkov samostatne zárobkovo činných osôb, poľnohospodárov a duchovných na sociálne zabezpečenie. Toto opatrenie sa týka všetkých príspevkov na sociálne poistenie tých prijímateľov, ktorí boli poistení, ale počas epidémie nemohli vykonávať svoju hospodársku činnosť alebo mohli vykonávať len jej časť. Toto opatrenie platilo od 13. marca 2020 do 31. mája 2020;

6. podporu základného príjmu pre samostatne zárobkovo činné osoby, poľnohospodárov a duchovných, v rámci ktorej sa v marci vyplatilo 350 EUR a v apríli a máji 700 EUR prijímateľom, ktorí boli poistení, ale počas epidémie nemohli vykonávať svoju hospodársku činnosť alebo mohli vykonávať len jej časť. Toto opatrenie platilo od 13. marca 2020 do 31. mája 2020.

Slovinsko Komisii poskytlo príslušné informácie.

Vzhľadom na dostupné dôkazy Komisia navrhuje Rade, aby prijala vykonávacie rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci Slovinsku podľa nariadenia o SURE na podporu uvedených opatrení.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je plne v súlade s nariadením Rady 2020/672, podľa ktorého bol vypracovaný.

Týmto návrhom sa dopĺňa ďalší právny nástroj Únie na poskytovanie podpory členským štátom v núdzových situáciách, a to nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje fond solidarity Európskej únie (FSEÚ) [„nariadenie (ES) č. 2012/2002“]. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/461, ktorým sa mení uvedený nástroj s cieľom rozšíriť jeho rozsah pôsobnosti tak, aby sa vzťahoval aj na závažné ohrozenia verejného zdravia, a vymedziť osobitné operácie oprávnené na financovanie, bolo prijaté 30. marca.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je súčasťou súboru opatrení vypracovaných v reakcii na súčasnú pandémiu ochorenia COVID-19, ako je napríklad Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus, a dopĺňa iné nástroje, ktoré podporujú zamestnanosť, ako je napríklad Európsky sociálny fond a Európsky fond pre strategické investície (EFSI)/Program InvestEU. V tomto návrhu sa využíva prijímanie a poskytovanie úverov na podporu členských štátov v tomto konkrétnom prípade výskytu ochorenia COVID-19, a návrh tak predstavuje druhú obrannú líniu na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení, čo pomáha chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto nástroja je nariadenie Rady 2020/672.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Tento návrh nadväzuje na žiadosť členského štátu a je vyjadrením európskej solidarity, keďže sa ním poskytuje finančná pomoc Únie vo forme dočasných úverov členskému štátu postihnutému výskytom ochorenia COVID-19. Takouto finančnou pomocou, ktorá predstavuje druhú obrannú líniu, sa dočasne podporí úhrada zvýšených verejných výdavkov vlád, pokiaľ ide o režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, s cieľom pomôcť im chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti a straty príjmu.

Takáto podpora pomôže postihnutému obyvateľstvu a prispeje k zmierneniu priameho spoločenského a hospodárskeho vplyvu súčasnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, ktoré tento nástroj sleduje.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Vzhľadom na naliehavú potrebu vypracovať návrh tak, aby ho Rada mohla prijať včas, sa konzultácie so zainteresovanými stranami nemohli uskutočniť.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na naliehavosť návrhu nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia by mala mať možnosť uzatvárať zmluvy o pôžičkách na finančných trhoch s cieľom ich ďalšieho poskytovania členským štátom, ktoré požiadajú o finančnú pomoc v rámci nástroja SURE.

Okrem poskytovania záruk členských štátov sú do tohto rámca zabudované aj iné záruky na zabezpečenie finančnej spoľahlivosti tohto systému:

- dôsledný a konzervatívny prístup k finančnému riadeniu,
- vytvorenie portfólia úverov, ktoré obmedzuje riziko koncentrácie, ročnú expozíciu a nadmernú expozíciu voči jednotlivým členským štátom, pričom sa zabezpečí poskytnutie dostatočných zdrojov členským štátom, ktoré to najviac potrebujú, a
- možnosti obnovenia úveru.

2020/0220 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Slovinsku poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19[1], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Slovinsko 7. augusta 2020 požiadalo Úniu o finančnú pomoc s cieľom doplniť svoje vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a jeho sociálno-ekonomických dôsledkov na pracovníkov.

(2) Očakáva sa, že výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Slovinsko zaviedlo na obmedzenie jeho výskytu, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu súvisiaceho so zdravím, budú mať závažný dosah na verejné financie. Podľa prognózy Komisie z jari 2020 malo mať Slovinsko do konca roka 2020 deficit verejnej správy na úrovni 7,2 % a dlh verejnej správy na úrovni 83,7 % hrubého domáceho produktu (HDP). Podľa predbežnej prognózy Komisie z leta 2020 sa v roku 2020 predpokladá pokles HDP Slovinska o 7,0 %.

(3) Výskyt ochorenia COVID-19 ochromil podstatnú časť pracovnej sily v Slovinsku. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov Slovinska na režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, ako sa uvádza v odôvodneniach 4 až 9.

(4) V zákone o predbežnom opatrení čiastočného uhrádzania náhrady miezd[2] a v zákone, ktorým sa stanovujú intervenčné opatrenia na obmedzenie epidémie ochorenia COVID-19 a zmiernenie jeho dôsledkov pre občanov a hospodárstvo[3], ktoré sa uvádzajú v žiadosti Slovinska zo 7. augusta 2020, bol zavedený režim náhrady miezd pre zamestnancov, ktorí nepracovali (alebo čakali na prácu) v dôsledku dočasnej neschopnosti zamestnávateľov zabezpečiť im prácu spôsobenej podnikateľskými dôvodmi. Maximálna výška splatnej dávky v rámci tohto režimu je 80 % priemernej mzdy zamestnancov za posledné tri mesiace, pričom táto dávka nesmie byť nižšia ako minimálna mzda v Slovinsku a je podmienená udržaním zamestnanca počas jej poberania zamestnávateľom. Režim platil od 13. marca 2020 do 31. mája 2020. Na

[1] Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.
[2] (ZIUPPP), Úradný vestník Slovinskej republiky č. 36/20.
[3] (ZIUZEOP), Úradný vestník Slovinskej republiky č. 49/20.

základe zákona, ktorým sa stanovujú intervenčné opatrenia na zmiernenie a nápravu dôsledkov epidémie ochorenia COVID-19[4], bola odvtedy platnosť režimu predĺžená od 1. júna 2020 do 31. augusta 2020 s ďalším plánovaným predĺžením do konca septembra 2020.

(5) Zaviedlo sa oslobodenie od platenia príspevkov na sociálne poistenie v prípade zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje režim náhrady miezd. Aj tento režim platil od 13. marca 2020 do 31. mája 2020.

(6) Bol vytvorený režim skráteného pracovného času, v rámci ktorého môžu zamestnávatelia dočasne zaviesť prácu na kratší pracovný čas, pričom zamestnancom sa vypláca mzda ako v prípade práce na plný pracovný čas. Zamestnávateľ dostane pevne stanovenú dotáciu na neodpracované hodiny zamestnanca za podmienky, že zamestnanec nebude počas obdobia využívania tohto režimu zamestnávateľom a ešte jeden ďalší mesiac potom prepustený. Tento režim platí od 1. júna 2020 do 31. decembra 2020.

(7) Pre zamestnancov, ktorí zostali na pracovisku, zaviedli orgány režim dotácií na platby príspevkov na dôchodkové poistenie a poistenie v invalidite (vrátane príspevkov na profesijný dôchodok). Opatrenie bolo spojené s povinnosťou zamestnávateľa vyplácať mesačný krízový príspevok vo výške 200 EUR pracujúcim zamestnancom, ktorých mzda bola nižšia ako trojnásobok minimálnej mzdy. Predmetom žiadosti orgánov bola len časť výdavkov spojená so zamestnancami, ktorí boli nepretržite zamestnaní až do obdobia, o ktorom existujú najnovšie dostupné údaje o výsledkoch. Toto opatrenie platilo od 13. marca 2020 do 31. mája 2020.

(8) Zaviedlo sa opatrenie na financovanie príspevkov samostatne zárobkovo činných osôb, poľnohospodárov a duchovných na sociálne zabezpečenie. Toto opatrenie sa týka všetkých príspevkov na sociálne poistenie tých prijímateľov, ktorí boli poistení, ale počas epidémie nemohli vykonávať svoju hospodársku činnosť alebo mohli vykonávať len jej časť. Toto opatrenie platilo od 13. marca 2020 do 31. mája 2020.

(9) A napokon bola zavedená podpora základného príjmu pre samostatne zárobkovo činné osoby, poľnohospodárov a duchovných, v rámci ktorej sa v marci vyplatilo 350 EUR a v apríli a máji 700 EUR prijímateľom, ktorí boli poistení, ale počas epidémie nemohli vykonávať svoju hospodársku činnosť alebo mohli vykonávať len jej časť. Toto opatrenie platilo od 13. marca 2020 do 31. mája 2020.

(10) Slovinsko spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Slovinsko Komisii poskytlo primerané dôkazy o tom, že po 1. februári 2020 sa z dôvodu prijatia vnútroštátnych opatrení na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov výskytu ochorenia COVID-19 skutočné aj plánované verejné výdavky zvýšili o 1 203 670 000 EUR. Ide o náhle a prudké zvýšenie, keďže nové opatrenia sa týkajú významnej časti podnikov a pracovnej sily v Slovinsku. Slovinsko zamýšľa 90 000 000 EUR zo zvýšenej sumy výdavkov uhradiť z finančných prostriedkov Únie.

(11) V súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 sa Komisia poradila so Slovinskom a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami uvedenými v žiadosti zo 7. augusta 2020.

[4] (Intervenčný zákon), Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE), prijatý 30. 5. 2020, Úradný vestník č. 80/20.

(12) Finančná pomoc by sa preto mala poskytnúť s cieľom pomôcť Slovinsku riešiť sociálno-ekonomické vplyvy závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19.

(13) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu uskutočniť najmä na základe článkov 107 a 108 ZFEÚ. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 ZFEÚ.

(14) Slovinsko by malo Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla Komisia posúdiť rozsah, v akom Slovinsko dané výdavky plní.

(15) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Slovinska, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa v ňom uplatňujú zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Slovinsko spĺňa podmienky stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672.

Článok 2

1. Únia sprístupní Slovinsku úver vo výške maximálne 1 113 670 000 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.

2. Obdobie dostupnosti v prípade finančnej pomoci poskytnutej týmto rozhodnutím je 18 mesiacov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.

3. Komisia sprístupní Slovinsku finančnú pomoc Únie najviac v ôsmich splátkach. Splátka môže byť vyplatená v jednej tranži alebo vo viacerých tranžiach. Lehoty splatnosti jednotlivých tranží v rámci prvej splátky môžu byť dlhšie, ako je maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1. V takýchto prípadoch sa lehoty splatnosti ďalších tranží stanovia tak, aby bola maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1 dodržaná vtedy, keď budú vyplatené všetky splátky.

4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne účinnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.

5. Slovinsko uhradí náklady financovania Únie uvedené v článku 4 nariadenia (EÚ) 2020/672 v prípade každej splátky, ako aj všetky poplatky, náklady a výdavky, ktoré Únii vyplývajú z financovania.

6. O výške a uvoľnení splátok, ako aj o výške tranží rozhoduje Komisia.

Článok 3

Slovinsko môže financovať tieto opatrenia:

1. režim náhrady miezd stanovený v článkoch 7 a 8 zákona o predbežnom opatrení čiastočného uhrádzania náhrady miezd a v článkoch 21 – 32 zákona, ktorým sa stanovujú intervenčné opatrenia na obmedzenie epidémie ochorenia COVID-19 a zmiernenie jeho dôsledkov pre občanov a hospodárstvo (v znení zmien),

a rozšírený na základe článkov 24 – 34 zákona, ktorým sa stanovujú intervenčné opatrenia na zmiernenie a nápravu dôsledkov epidémie ochorenia COVID-19;

2. oslobodenie od platenia príspevkov na sociálne poistenie v prípade pracovníkov, na ktorých sa vzťahuje režim náhrady miezd, stanovené v článkoch 21 – 32 zákona, ktorým sa stanovujú intervenčné opatrenia na obmedzenie epidémie ochorenia COVID-19 a zmiernenie jeho dôsledkov pre občanov a hospodárstvo;

3. režim skráteného pracovného času, v rámci ktorého sa dotuje dočasné zamestnanie na kratší pracovný čas, stanovený v článkoch 11 – 23 zákona, ktorým sa stanovujú intervenčné opatrenia na zmiernenie a nápravu dôsledkov epidémie ochorenia COVID-19;

4. platby príspevkov na dôchodkové poistenie a poistenie v invalidite za pracovníkov a vyplácanie mesačných krízových príspevkov stanovené v článku 33 zákona, ktorým sa stanovujú intervenčné opatrenia na obmedzenie epidémie ochorenia COVID-19 a zmiernenie jeho dôsledkov pre občanov a hospodárstvo, pokiaľ ide o časť výdavkov týkajúcich sa spoločností, ktoré obmedzili alebo prerušili pracovný čas, alebo spoločností v prípadoch, keď boli zamestnanci nepretržite zamestnaní;

5. uhrádzanie príspevkov samostatne zárobkovo činných osôb, poľnohospodárov a duchovných na sociálne zabezpečenie stanovené v článku 38 zákona, ktorým sa stanovujú intervenčné opatrenia na obmedzenie epidémie ochorenia COVID-19 a zmiernenie jeho dôsledkov pre občanov a hospodárstvo;

6. podporu základného príjmu samostatne zárobkovo činných osôb, poľnohospodárov a duchovných stanovenú v článku 34 zákona, ktorým sa stanovujú intervenčné opatrenia na obmedzenie epidémie ochorenia COVID-19 a zmiernenie jeho dôsledkov pre občanov a hospodárstvo.

Článok 4

Slovinsko informuje Komisiu do [*DÁTUM: šesť mesiacov od uverejnenia tohto rozhodnutia*] a potom každých šesť mesiacov o plnení plánovaných verejných výdavkov, až kým nebudú plánované verejné výdavky v plnej miere splnené.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Slovinskej republike.

Článok 6

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

Za Radu
predseda